

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของ
พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖

นายณัฐพงษ์ วันวิน^๑

๑. ชื่อกฎหมาย (มาตรา ๑)

ชื่อกฎหมาย คือ พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖

๒. หลักการและเหตุผล

โดยที่ราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกได้ทวีสูงขึ้นเป็นลำดับ และน้ำมันดิบที่จะหาซื้อได้มีปริมาณลดน้อยลง ซึ่งจะมีผลให้ราคาน้ำมันเชื้อเพลิงภายในประเทศสูงตามไปด้วย และจะก่อให้เกิดภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงขึ้นในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงของประเทศและความผาสุกของประชาชน จำเป็นต้องดำเนินการแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรีจึงต้องมีอำนาจในการกำหนดมาตรการต่าง ๆ ได้โดยฉับพลัน และไม่จำเป็นต้องให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ แยกปฏิบัติการตามกฎหมายที่มีอยู่

๓. วันใช้บังคับ (มาตรา ๒)

พระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๖ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๐ ตอนที่ ๑๗๖ ฉบับพิเศษ หน้า ๑ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ และให้ผลใช้บังคับนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือ วันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

๔. ผู้รักษาการตามกฎหมาย (มาตรา ๑๑)

ผู้รักษาการ คือ นายกรัฐมนตรี

๕. การออกคำสั่งของนายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการต่างๆ (มาตรา ๓ วรรคหนึ่ง)

๕.๑ เพื่อประโยชน์ในการแก้ไขและป้องกันการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง นายกรัฐมนตรีจึงมีอำนาจออกคำสั่งเพื่อกำหนดมาตรการเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ ดังต่อไปนี้

(๑) การผลิต การจำหน่าย การขนส่ง การมีไว้ในครอบครอง การสำรองและการส่งออกนอกราชอาณาจักรและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด

(๒) การผลิตหรือการจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น

(๓) การใช้น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น หรือการดำเนินกิจการที่ต้องใช้น้ำมันเชื้อเพลิง พลังงานไฟฟ้าหรือพลังงานอื่น เช่น

(ก) กำหนดวันเวลาและเงื่อนไขการดำเนินกิจการโรงงาน

(ข) กำหนดวันเวลาในการเปิดและปิดและเงื่อนไขในการดำเนินกิจการของ
โรงแรมหรู โรงพยาบาล สถานบริการ ภัตตาคาร หรือสถานบันเทิงอื่น ๆ

^๑ นิติกร กลุ่มนิติกร สำนักงานเลขาธิการกรม สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

(ค) กำหนดวันเวลาและเงื่อนไขในการใช้ยานพาหนะ ไม่ว่าจะเป็ดยานพาหนะที่ใช้ในกิจการสาธารณะหรือยานพาหนะส่วนบุคคล

(ง) การใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร ในการโฆษณาและในสถานที่อื่นๆ

(๔) การปันส่วนน้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด

๖. การมอบหมาย (มาตรา ๓ วรรคสองและวรรคสาม)

๖.๑ การปฏิบัติกรตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีสามารถมอบหมายให้บุคคลดังต่อไปนี้ ปฏิบัติการแทนนายกรัฐมนตรีได้

(๑) บุคคลหนึ่งบุคคลใด หรือ

(๒) คณะกรรมการซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งขึ้น

ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรีสามารถกำหนดเงื่อนไขอย่างหนึ่งอย่างใดก็ได้ เกี่ยวกับการมอบหมายนั้น (มาตรา ๓ วรรคสอง)

๖.๒ คำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย ซึ่งได้สั่งการตามมาตรา ๓ วรรคหนึ่ง ในส่วนที่เกี่ยวกับบุคคลทั่วไป และคำสั่งมอบหมายของนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสอง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาด้วย (มาตรา ๓ วรรคสาม)

๗. การรายงาน (มาตรา ๔)

เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓ แล้ว ให้แจ้งคณะรัฐมนตรีทราบ และเมื่อได้มีการปฏิบัติกรอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชกำหนดนี้แล้ว ให้นายกรัฐมนตรีแจ้งให้คณะรัฐมนตรีทราบเป็นระยะ ๆ

๘. พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๕ และมาตรา ๖)

๘.๑ นายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรี มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อให้ปฏิบัติกรตามพระราชกำหนดนี้ได้ (มาตรา ๕)

๘.๒ บุคคลและกรรมการที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีตามมาตรา ๓ วรรคสอง และพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้รับแต่งตั้งตามมาตรา ๕ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๖)

๙. อำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๗)

๙.๑ บุคคลตามมาตรา ๖ มีอำนาจ ดังนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ หรือ

(๒) สั่งให้บุคคลหนึ่งบุคคลใดให้ข้อเท็จจริงหรือส่งเอกสารใด ๆ ได้

๑๐. บทกำหนดโทษ (มาตรา ๘ และมาตรา ๙)

๑๐.๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรี หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายกรัฐมนตรีซึ่งสั่งตามมาตรา ๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘)

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็ดยไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

๑๐.๒ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่สั่งตามมาตรา ๗ หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่ผู้ที่ได้รับมอบหมายจากนายรัฐมนตรีหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๕,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๙)

๑๑. บทบัญญัติที่มีการยกเลิก (มาตรา ๑๐)

โดยพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖ ได้กำหนดเวลาการใช้บังคับไว้เพียง ๑ ปี ซึ่งต่อมาได้มีการขยายเวลาการใช้บังคับรวม ๓ ครั้ง ๆ ละ ๑ ปี แต่ภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิงยังคงมีอยู่และมีความจำเป็นต้องใช้กฎหมายนี้ต่อไปอีก โดยไม่อาจกำหนดระยะเวลาไว้ได้ ดังนั้น เพื่อให้สามารถบังคับใช้กฎหมายนี้ได้ต่อไป โดยไม่มีการกำหนดเวลาเช่นเดียวกับกฎหมายอื่น ๆ จึงสมควรยกเลิกมาตรา ๑๐ แห่งพระราชกำหนดแก้ไขและป้องกันภาวะการขาดแคลนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๑๖

หมายเหตุ : คำอธิบายนี้มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการจะปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น ประชาชนจะต้องศึกษา ทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ